

نپرداختن شهریه حق مسلم ماست!

سیامک بهاری

siabahari@yahoo.com

هر سال با نزدیک شدن فصل بازگشایی مدارس، سرکیسه کردن و اخاذی از خانواده های دانش آموزان شروع میشود. یکی از رایج ترین و شناخته شده ترین این باجگیرها شهریه برای ثبت نام در مدارس است. از آنجا که به ظاهر پرداخت هرگونه وجهی برای نامنویسی ممنوع اعلام شده، این اخاذی تحت عنوان کمک هزینه یا مشارکتهای مردمی و خلاصه با عنوان عوامفریبانه و طبعاً با اطلاع کامل وزارت آموزش و پرورش صورت می گیرد.

جمهوری اسلامی ادعا میکند که برابر قانون اساسی، آموزش تا سطح متوسطه، رایگان است! پس نتیجه ساده این میشود که؛ هیچکس نباید برای ثبت نام در مدارس وجهی بپردازد.

از آنجا که کل سیستم آموزش و پرورش اسلامی اساساً بر نهادینه کردن تبعیض و نابرابری استوار گریده است. وجود استانداردهای متفاوت آموزشی برحسب امکانات مالی خانواده های دانش آموزان با ایجاد انواع مدارس با کیفیتها و استانداردهای بسیار فاحش تحت عنوان مدارس غیر انتفاعی، مدارس هیات امنایی، مدارس مردمی، مدارس نمونه مردمی و غیره فقط گوشه ناچیزی از حقیقت اسلامی تبعیض و نابرابری در آموزش پرورش جمهوری اسلامی است.

سیاست اعلام شده دولت توسط وزارت آموزش و پرورش، بر تبلیغ و جهت مند کردن ایجاد مدارس غیر دولتی با اشکال مختلف است. مافیای آموزش و پرورش با ایجاد مدارس خصوصی، دستیابی به امکانات آموزشی را کاملاً طبقاتی کرده است. قشر ممتاز و مرفه به امکانات تحصیلی بالا و اکثریت عظیم جامعه به نازلترین امکانات آموزشی دسترسی دارند.

میلیونها خانواده ای که امکان پرداخت شهریه های گزاف چند صد هزار تومانی و چند میلیونی را ندارند، ناچار گزارشان به مدارس دولتی می افتند. مدارس دولتی هم به نوبه خود با اشکال مختلفی هزینه سرپا نگهداشتن مدرسه و مخارج آنرا از سفره خالی خانواده های دانش آموزان تامین میکنند.

حالا نگاه ببینید یکی از دست اندرکاران و خودیهای جمهوری اسلامی به نام علی عباسپور تهرانی فرد که رئیس کمیسیون آموزش مجلس اسلامی است، به روزنامه همشهری چه میگوید: «دریافت شهریه هر سال با اندکی تغییر تکرار می شود و گله و انتقاد مردم هم بجایی نمی رسد. امسال نام کمکهای داوطلبانه، مشارکت مردمی یا همان شهریه، به «هزینه» تغییر کرد و وزیر آموزش و پرورش نیز از مدیران مدارس خواسته تا برای دریافت هزینه تا مهرماه صبر کنند. مدیران برخی از مدارس به روشهای مختلف از مردم تعهد می گیرند و مردم هم از ترس اینکه با پیگیری این موضوع به وضعیت تحصیل فرزندشان لطمه ای وارد شود از پیگیری آن منصرف می شوند! در کشور ما دو نوع مدرسه دولتی و غیردولتی وجود دارد که مدارس دولتی در قالب مدارس عادی، نمونه مردمی یا هیات امنایی، حق دریافت هیچگونه وجهی را از والدین دانش آموزان ندارند. البته وزیر آموزش و پرورش چنین نظری ندارد و تاکنون بارها اعلام کرده که مدارس هیات امنایی تا پایان مهرماه که زمان تشکیل هیات امناء است حق دریافت هیچ وجهی را ندارند.»

این فقط یک نمونه کوچک از قول رئیس کمیسیون آموزش مجلس اسلامی است. میلیونها خانواده ای که عملاً زیر خط فقر تحمیلی جمهوری اسلامی زندگی میکنند، با هزار مکافات و مشقت طاقت فرسا تلاش میکنند تا فرزندانشان از تحصیل محروم نشوند. به دام مدارس دولتی می افتند. مدرسی که عملاً بودجه ای برای اداره امور تحصیلی دانش آموزان از وزارت آموزش و پرورش دریافت نمی کنند، این مدارس از پایین ترین سطح از امکانات زیستی و آموزشی برخوردارند، تمامی مدرسی که آموزش و پرورش، خود آنها مدارس تخریبی و کپری و کانتینری و چند شیفته می نامد، مدارس دولتی اند که تحت نظارت مستقیم آموزش پرورش دارند بر سر دانش آموزان تخریب میشوند.

خانواده ها عملاً از پرداخت هزینه شهریه، تحت هر نامی که باشد عاجزند! برای نمونه یکی از روسای آموزش و پرورش در اهواز چنین میگوید: «این هفته چند نفر به من برای چهل هزار تومان ناقابل (شهریه اجباری مدارس هیات امنایی) رو زده اند طرف پنجشنبه جمعه را خانه مردم مهمانی می رود چون غذا ندارد به بچه هایش بدهد تنها دلخوشی اش هم این است که دخترش شاگرد اول دبیرستان است حالا يك ماه است عزا

گرفته از کجا بیاورد چهل هزار تومان شهریه مدرسه دخترش که از امسال تبدیل به هیات امنایی شده بدهد خوشبختانه امنیت هم برقرار نکرده اید که دخترش را به مدارس دیگری که دور از خانه اش هست بفرستد در همین چند وقته هشت دختر را بعد از تجاوز در اهواز کشته اند خب چکار کند این آدم ، برود بمیرد؟ . . .»
 اما حقیقت عریان را خود وزیر آموزش و پرورش از همه رک و راست تر بیان میکند. او رسماً اعلام میکند که اصلاً سیاست آموزش و پرورش بر ایجاد دوگانگی و تبعیض است.

روزنامه همشهری مینویسد: «حاجی‌بابایی وزیر آموزش و پرورش دی‌ماه ۱۳۸۹ با اشاره به سیاست آموزش و پرورش در حمایت از مدارس غیردولتی تصریح کرد: براساس قانون مصوب مجلس در مورد مراکز غیردولتی درصدد گسترش مدارس غیردولتی هستیم؛ به این معنا که مردم را ترغیب کنیم تا در آموزش و پرورش سهمیم باشند. فکر می‌کنید چرا این مدارس، غیردولتی نامگذاری شده‌اند و فلسفه وجودی مدارس غیردولتی چیست؟ فلسفه وجودی مدارس غیردولتی این است که مردم پول بدهند تا مدارس غیردولتی بهتر اداره شوند. اگر قرار بود مدارس غیردولتی بدتر از مدارس دولتی اداره شوند پس چرا مردم فرزندانشان را در آنجا ثبت‌نام می‌کنند، خب، می‌پرند در مدارس دولتی ثبت‌نام می‌کردند.»

دیگر جای هیچ شک و شبهه ای باقی نیست. قرار نیست جمهوری اسلامی برای میلیونها دانش آموزی که قادر به پرداخت هزینه های گزاف تحصیل نیست، تزه هم خرد کند! قرار است مردم پول بدهند و آموزش برای فرزندانشان بخرند! و اگر پول نداشته باشند، خوب نتیجه ساده است. بروند پی کارشان!

مردم را گرسنه نگهداشته اند، دستمزد زیر خط فقرشان را هم گرو گرفته اند و قرار است آموزش را هم به فرزندان همین مردم بفروشند، درحالی‌که جای دیگر بوق و کرنا راه انداخته اند که آموزش رایگان است. خودشان گفته اند، بر اساس مواد قانونی ۱۹، ۲۰ و ۳۰ قانون اساسی، دولت موظف به ارائه برنامه‌های آموزش ابتدایی و متوسطه رایگان به همه شهروندان ایرانی بدون در نظر گرفتن جنسیت، رنگ، نژاد، قومیت و... آنان است!

درمقابل سازمان دادن تبعیض و رسمی کردن نابرابری در دسترسی به آموزش و پرورش و دروغ بزرگی به نام آموزش و پرورش رایگان همان سیاست شجاعانه و عاقلانه ای که مردم در مقابله با قبضهای گاز و آب و برق اتخاذ کردند باید درمقابل پرداخت شهریه هم انجام گیرد!

میزان شهریه مدارس غیرانتفاعی در شهر تهران براساس اعلام معاونت مدارس غیردولتی		
مقطع	کف	سقف
ابتدایی	۵۳۵ هزار تومان	۲۴۰۶۰۰۰ تومان
راهنمایی	۸۹۳ هزار تومان	۲۸۵۱۰۰۰ تومان
متوسطه‌نظری	۹۵۲ هزار تومان	۳۱۶۵۰۰۰ تومان
فنی‌حرفه‌ای	۱۲۱۸۰۰۰ هزار تومان	۳۶۷۱۰۰۰ تومان
کار دانش	۱۰۴۹۰۰۰ هزار تومان	۲۹۱۷۰۰۰ تومان

حداکثر شهریه در برخی مناطق تهران (منبع قبلی) دوره ابتدایی		
منطقه	حداکثر شهریه رسمی	حداکثر شهریه غیررسمی
۳	۲۳۴۷۰۰۰ تومان	۴۵۰۰۰۰۰ تومان
۵	۹۶۰۰۰۰ تومان	۳۵۰۰۰۰۰ تومان
۱	۱۵۰۰۰۰۰ تومان	۶۰۰۰۰۰۰ تومان
۱۹	۶۲۳۰۰۰ تومان	۱۸۰۰۰۰۰ تومان

دسترسی به آموزش رایگان حق مسلم همه مردم است، و جمهوری اسلامی رسماً و علناً این حق را از مردم گرفته است و دارد نعل وارونه هم میزند! همانقدر که دسترسی به آموزش رایگان حق مسلم ماست، نپرداختن شهریه مدارس هم حق مسلم ماست! بنابراین نباید یک ریال هم وجهی بابت شهریه پرداخت! این جنبش اعتراضی را باید وسیعاً همه جا تبلیغ کرد و راه را به همه مردم نشان داد! این تصمیمی جمعی است!

همه جمعهای کودکان مقدمند و فعالین و مدافعین حقوق کودک باید پیشتاز اجرای این جنبش اعتراضی باشند! عدم توانایی برای پرداخت هزینه تحصیل عملاً منجر به ترک تحصیل بیش از چهار میلیون دانش آموز گردیده است! با احتساب گرانی و افزایش سرسام آور نرخ هزینه زندگی، پرداخت شهریه عملاً برای اکثریت مردم غیر ممکن است. ماجرا فقط شهریه و آغاز سال تحصیلی هم نیست، پایان سال تحصیلی هم یک مناسبت دیگر برای سرکپسه کردن مردم است!

علی اصغر محمدی: با فرارسیدن فصل امتحانات و کارنامه دانش آموزان، فصل دریافت پول از مادر و پدرها نیز آغاز شده ابتدا برخی از مدارس ارائه کارت شرکت در امتحانات را مشروط به تسویه مالی با مدرسه کردند و اکنون نیز با پایان امتحانات دوره ابتدایی، ارائه کارنامه منوط به پرداخت وجه است.

«کمک‌های خانواده‌ها به مدارس کاملاً داوطلبانه است و دریافت هر گونه وجه اجباری در مدارس غیرقانونی است و با آن برخورد می‌شود»، این جمله‌ای است که بارها از زبان مسئولان آموزش و پرورش شنیده‌ایم اما ماجرا همچنان ادامه دارد. سالهاست مدیران مدارس دولتی به‌دلیل کمبود منابع مالی ناچار هستند برای گذران امور واحدهای آموزشی تحت مدیریت خود از مادر و پدر دانش‌آموزان پول بگیرند، کمک‌های به‌اصطلاح داوطلبانه! در مدارس دولتی به روندی کاملاً عادی مبدل شده که به بهانه‌های مختلف مانند ثبت نام، کارنامه، کلاس‌های فوق‌برنامه و... انجام می‌شود. مدیران مدارس در این ماجرا مقصر نیستند، سرانه‌ای که به حساب مدارس واریز می‌شود بسیار ناچیز است و حتی کفاف هزینه‌های اولیه واحدهای آموزشی را نمی‌دهد و البته مدیران تنها از زمان تعطیلی مدارس تا آغاز مهر ماه باید دندان روی جگر بگذارند و از خانواده‌ها پول نگیرند تا انجمن اولیا و مربیان مدرسه تشکیل شود و پس از آن دریافت پول، ظاهری موجه پیدا می‌کند.

درحالی‌که میلیونها تومان صرف پروژه های مسخره ای چون ترویج صلوات و کلاس قرآن و گسیل آخوند و گله حزب الله به مدارس میشود، بودجه سرانه مدارس سالهاست پرداخت نگردیده است. مدارس دولتی عملاً به مخروبه‌هایی مبدل شده اند که جان دانش آموزان را در معرض خطر جدی قرار میدهد! بی‌مبالاتی آموزش و پرورش، و اجرای سیاستهای تبعیض آمیز را باید پاسخ داد! مردم نمی‌توانند این وضعیت را بپذیرند و حق هم دارند که نپذیرند!

اعتراض به نابرابری و تبعیض در آموزش و پرورش را باید آشکارتر از هر وقت دیگر اعلام کرد. ایجاد تجمعی اعتراضی در مقابل ادارات آموزش و پرورش و تاکید بر یکسان کردن استاندارد آموزشی در همه مقاطع تحصیلی باید فوراً اجرا گردد. همه دانش آموزان حق دارند و باید از از استاندارد یکسانی برخوردار شوند.

در مقابل این زورگویی آشکار و تبعیض سازمان یافته در هر کجا باید اعتراضات وسیعی را سازمان دهید. نباید پذیرفت وزیر آموزش و پرورش رسماً اعلام کند که آموزش را باید خصوصی کرد و به دست بازار داد، آنوقت هرکس که توان خرید دارد می‌خرد! تکلیف بقیه مردم چه میشود؟ چه کسی پاسخگوی میلیونها مردمی است که جمهوری اسلامی عملاً زندگی فلاکت بار و فقر زده ای را به آنان تحمیل کرده است؟! جمهوری اسلامی پاسخی ندارد که بدهد؟! بدون برو برگرد، برو پی کارش! گورش را گم کند!

تضمین و تامین امکانات رفاهی، آموزشی، بهداشتی و درمانی کودکان برابر آخرین استانداردهای جهانی وظیفه دولت است و دولت موظف است استاندارد واحدی از رفاه و امکانات رشد مادی و معنوی کودکان و نوجوانان را، در بالاترین سطح ممکن، تضمین کند و کمک هزینه های لازم و خدمات رایگان پزشکی و آموزشی و فرهنگی را مستقل از وضعیت خانوادگی کودکان و نوجوانان تامین کند.

ما به کمتر از این رضایت نمیدهیم. کسی حق ندارد کودکان ما را از تحصیل محروم کند! همه کودکان، برابر و مانند هم حق دارند که به امکانات آموزشی دسترسی داشته باشند.

در مقابله با باجگیری آموزش و پرورش تحت نام شهریه، پاسخ قطعی ما باید این باشد که آموزش و پرورش رایگان است و نپرداختن شهریه حق مسلم ماست!